Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE

NEUVOSTORAPORTTI EUE2017-03039

EUE Kuisma Jaakko(UM), Aho Laura(UM)

26.10.2017

JULKINEN

Asia
Ympäristöneuvosto 13.10.2017

Kokous
Ympäristöneuvosto 13.10.2017

Ympäristöministerit hyväksyivät neuvoston yleisnäkemykset päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden päästöjenvähennystavoitteista vuosiksi 2021–2030. Ensin ministerit hyväksyvät jäsenmaakohtaiset päästöjenvähennystavoitteet ei-päästökauppasektorille (taakanjakoehdotus). Keskustelun jälkeen reservin kokoa kasvatettiin 115 miljoonaan hiilidioksiditonniin. Lisäksi Latvian ja Maltan lähtötilannekorjauksiin tehtiin pienet muutokset. Yksikään jäsenmaa ei vastustanut yleisnäkemyksen hyväksymistä.

Keskustelussa kaikki jäsenmaat käyttivät puheenvuoron ja kiittelivät puheenjohtajaa hyvästä edistyksestä. Ministerit katsoivat, että tulisi tehdä kaikki mahdollinen Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja näyttää esimerkkiä muille maille. Turvareserviä tuettiin laajasti, mutta yksityiskohtien osalta jäsenmaiden mielipiteet jakautuivat. FI kertoi kunnianhimoisista ilmastotavoitteistaan ja tavoitteesta saavuttaa hiilineutraalisuus vuoteen 2045 mennessä. FI mielestä on erittäin vaikea päättää taakanjakoasetuksesta erillisenä asiana, koska Suomen maankäyttösektori on poikkeuksellisen suuri verrattuna taakanjakosektoriin ja ehdotukset linkittyvät keskenään. Näin ollen Suomen päästövähennystavoite voi ylittää 40 % ja tämä poikkeaa Eurooppa-neuvoston linjauksista.

Toisena lainsäädäntöasiana ympäristöministerit hyväksyivät maankäyttösektorin päästöjen laskentaan koskevan ehdotuksen (LULUCF-ehdotus) yleisnäkemyksen. Ehdotus hyväksyttiin puheenjohtajan esityksen mukaisena kuitenkin niin, että Suomelle lisättiin ylimääräinen 10 miljoonan hiilidioksiditonnin mahdollisuus kompensoida maankäyttösektorilla syntyviä päästöjä. Tämä ei kuitenkaan ollut Suomelle riittävän suuri kompensaatio, joten Suomi pidättyi yleisnäkemyksen hyväksynnästä. Myöskään PL ja HR eivät voineet hyväksyä yleisnäkemystä.

Keskustelussa 25 jäsenmaata käytti puheenvuoron. Jäsenmaat kiittivät puheenjohtajan etenemistä asiassa, korostivat ympäristötavoitteiden saavuttamisen merkitystä ja toivoivat ratkaisun toimivan kansainvälisenä esimerkkinä. Pääosa jäsenmaista tuki yleisnäkemystä ja joustomekanismia ilman muutoksia. FI muistutti metsien merkityksestä Suomelle ja Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden saavuttamisessa. FI toivoi pääsevänsä korkeimpaan joustoluokkaan yhdessä pienten metsämaiden kanssa. FI toivoi myös aikaisempia maankäytön muutoksia mukaan joustomekanismiin. Suomi haluaisi olla kansainvälisenä esimerkkinä kestävän metsänhoidon tavoitteiden ja ilmastotavoitteiden yhdistämisessä.

Lisäksi neuvosto hyväksyi kahdet päätelmät, joista toiset muodostavat EU:n kannat YK:n ympäristökokouksen kolmanteen istuntoon sekä toiset päätelmät EU:n neuvottelumandaatin Bonnin ilmastokokoukseen.

Suomea kokouksessa edusti asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen.

1. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista (12790/17) hyväksyttiin

Lainsäädäntöasiat
(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

2. Alat, joilla ei sovelleta päästökauppajärjestelmää (ensimmäinen käsittely)

a) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030 joustavaa energiaunionia varten ja Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi sekä järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi sekä muista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta
= Yleisnäkemys

Viron ympäristöministeri Siim Kiisler esitteli puheenjohtajan ehdotuksen neuvoston yleisnäkemykseksi ja muistutti, että komission alkuperäinen ehdotus perustuu Eurooppa-neuvoston lokakuun 2014 päätelmiin. Kompromissiehdotus mahdollistaa EU:n 40 % päästövähennystavoitteen saavuttamiseen vuonna 2030 ja varmistaa EU:n ilmastojohtajuuden kansainvälisissä neuvotteluissa. Taakanjakoehdotuksessa asetetaan jäsenmaakohtaiset sitovat päästövähennystavoitteet vuodelle 2030. Viron puheenjohtajakaudella on lisätty alhaisen BKT:n maita auttava turvareservi, jonka kokoluokka on ministerien päätettävänä.

Komissaari Cañete kiitti Viroa hyvästä työstä asian edistämiseksi. Komissaari myös pahoitteli, ettei edellisen päivän kolmikantaneuvottelussa saavutettu sopua parlamentin kanssa päästökauppadirektiivin uudistamisesta. Neuvoston yleisnäkemys ennen ilmastosopimuksen osapuolikokousta Bonnissa olisi erittäin tärkeää, jotta EU:n voi osoittaa tukevansa antamiaan sitoumuksia. Komissaari muistutti, että parlamentti on jo päättänyt kannastaan. Komissio suhtautuu avoimesti jäsenmaiden ongelmien ratkaisuihin ja mainitsi ratkaisuina turvareservin, muutokset päästökauppajoustoon ja metsämaan laskentaluokan lisäämisen LULUCF-joustoon. Nämä muutokset voidaan toteuttaa ilman, että EU:n kokonaistavoite vaarantuu.

Keskustelussa kaikki jäsenmaat käyttivät puheenvuoron ja kiittelivät puheenjohtajaa hyvästä edistyksestä. Enemmistö jäsenmaista toivoi yleisnäkemyksestä voimakasta viestiä ilmastosopimuksen seuraavaan osapuolikokoukseen. Tulisi tehdä kaikki mahdollinen Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja näyttää esimerkkiä muille maille. Olisi tärkeää löytää kompromissi, joka olisi kaikille jäsenmaille hyväksyttävissä. NL toivoi kunnianhimon kasvattamista lopullisessa neuvotteluratkaisussa Euroopan parlamentin kanssa. LU piti tärkeänä voimakasta mandaattia ehdotuksen uudelleentarkastelulle.

Turvareserviä tuettiin laajasti, mutta yksityiskohtien osalta jäsenmaiden mielipiteet jakautuivat. DE, UK, LU pitivät reserviä liian suurena ja ehdottivat sen kooksi 70 miljoonaa hiilidioksiditonnia. PL halusi reservin suuruudeksi 150 miljoonaa hiilidioksiditonnia, kun taas IT ja ES ehdottivat 145 miljoonaa hiilidioksiditonnia. CZ ja LT tukivat turvareservin kasvattamista. PL, LV ja SI mielestä turvareservin käyttöönoton ei tulisi olla ehdollinen EU:n 2030-tavoitteiden saavuttamiselle. IT toivoi muutosta artiklan otsikkoon. ES ja HU toivoivat jäsenmaiden aikaisten toimien parempaa huomioon ottamista. FR, FI ja EL olivat joustavia turvareservin suuruuden osalta, kunhan ympäristötavoitteita ei vaaranneta. AT, BE, SE, NL, HU ja PT ei pysty hyväksymään 100 miljoonaa suurempaa turvareserviä. BE, HU ja PT olivat huolissaan käyttämättömien oikeuksien uudelleenjaosta.

LV totesi, ettei se voi tukea ehdotusta, koska sen alkuvuosien ongelmien korjaamiseksi ei ole tehty mitään. Kustannustehokkuuskriteerin tulisi koskea kaikkia maita, mukaan lukien ne maat, jotka ovat voineet kasvattaa päästöjään nykyisellä velvoitekaudella. IE, CZ ja CY tukivat LV ehdotusta. LT toivoi suurempaa lähtötilannekorjausta liitteeseen IV. HU katsoi, että jäsenmaille tulee luoda toimiva markkinapaikka päästöoikeuksien kauppaa varten. MT muistutti, että sen suhteelliset päästöt ovat EU:n pienimmät ja ovat peräisin pääosin liikenteestä ja palvelusektorilta. MT toivoi omalta osaltaan muutosta liitteen IV lähtötilannekorjaukseen.

Päästövähennyspolun alkupisteen osalta DE esitteli oman ehdotuksensa muutettuna niin, että lähtötilanteena olisi joko kunkin jäsenmaan vuoden 2020 päästövähennystavoite, tai vuoden 2020 päästöt. Tämä koskisi vain niitä maita, joiden päästöt eivät ole vuosien 2016–2018 keskiarvona alittaneet vuoden 2020 tavoitetta. SE, CZ, NL, LU ja HU tukivat DE ehdotusta. DK, FR, AT, FI, IE, BE ja UK toivoivat, että alkupiste pysyisi komission alkuperäisen ehdotuksen ja puheenjohtajan kompromissiehdotuksen mukaisena. IE muistutti, että kaikki

muutokset lähtötilanteeseen ovat sille käytännössä mahdottomia. SI, CZ, LT toivoivat päästövähennyspolun alkuvuoden siirtämistä vuoteen 2021.

IT toivoi tasapainoista käsittelyä LULUCF- ja taakanjakoehdotusten välillä. IT mielestä nyt näyttää siltä, että maankäyttösektorille haetaan selvästi heikompia sääntöjä. AT, SI, FI, CZ, PT ja HR toivoivat, että LULUCF- ja taakanjakoehdotuksista olisi voitu keskustella samanaikaisesti. AT ehdotti LULUCF-jouston käyttämättömien yksiköiden uudelleenjakoa niille maille, joille jousto on pienin. IE, RO, CZ, LT ja CY tukivat AT ehdotusta.

FI kertoi Suomen ilmastolainsäädöstä ja sen pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteista. Suomi on luopumassa kivihiilestä 2020-luvulla, lisäämässä uusituvan energian käyttöä ja puolittamassa tuontiöljyn käytön. Ministeri kertoi myös hiilineutraalisuustavoitteesta vuoteen 2045 mennessä. Suomi ei pysty päättämään taakanjakoehdotuksesta ennen LULUCF-ehdotuksen ongelmien ratkaisua, koska Suomen maankäyttösektori on poikkeuksellisen suuri verrattuna taakanjakosektoriin. Nyt on todellinen riski, että Suomen vähennystavoite nousee yli 40 %:n ja tämä poikkeaisi Eurooppa-neuvoston linjauksista. Tästä syystä Suomi jätti ehdotuksen, jossa LULUCF-sektorilta mahdollisesti tuleva lisätaakka olisi enintään niin suuri kuin on kunkin jäsenmaan LULUCF-jousto. FI suhtautui rakentavasti muiden maiden ongelmien ratkaisemiseen, edellyttäen että EU:n päästövähennystavoitteet saavutetaan.

SE kertoi, että myös Ruotsin lainsäädännössä on sitova tavoite hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi vuoteen 2045 mennessä. Myös UK kertoi vähentäneensä päästöjä 42 % vuodesta 1990 vaarantamatta talouskasvua. BE vastusti metsänhoidon mukaan ottamista LULUCF-joustoon ennen kun on varmistettu, että laskentasäännöt ovat riittävän tiukat. CZ ja LT taasen toivoivat, että metsänhoito otetaan mukaan heti kun metsien vertailutasot on hyväksytty. LT halusi myös puutuotteet mukaan LULUCF-joustoon.

Keskustelun jälkeen komissio totesi, että neuvosto on selvästi valmiina päättämään asiasta. Komissio oli joustava turvareservin kasvattamiselle, koska se ei vaaranna EU:n 2030-tavoitteiden saavuttamista. Komissio piti myös LV ja MT huolia ratkaistavissa olevina. Komission mielestä FI ehdotus liittyisi ainoastaan Suomen aikaisempien maankäytönmuutosten kompensointiin. Yhteenvedon jälkeen puheenjohtajan ehdotti turvareservin kooksi 110 miljoonaa hiilidioksiditonnia, muutosta artiklan 10a otsikkoon ja liitteeseen IV pieniä täsmennyksiä LV ja MT ongelmien ratkaisemiseksi.

Lyhyen tauon jälkeen käytiin uusi keskustelukierros, jossa PL, IT ja ES toivoivat vielä turvareservin nostamista 115 miljoonaan hiilidioksiditonniin. DE ja DK mielestä tämä kokoluokka olisi vielä hyväksyttävissä, kun taas NL paheksui turvareservin suuruudesta käytävää kauppaa. FR toivoi vielä teknistä muutosta artiklaan 6. AT totesi, että voi tukea ratkaisua ainoastaan silloin, jos LULUCF-ehdotuksen liite VII säilyy muuttumattomana. FI toivoi, että artiklasta 9 päätettäisiin vasta LULUCF-keskustelun yhteydessä, DK tuki. LT totesi, ettei sen kommentteja ole otettu huomioon, joten LT pidättäytyy äänestyksestä. MT mielestä sille tehty muutos ei ole vielä riittävä.

Toisen keskustelukierroksen jälkeen puheenjohtaja lupasi, että Suomen ongelmiin palataan LULUCF-ehdotuksen käsittelyn yhteydessä. Puheenjohtaja ehdotti

turvareservin suuruudeksi 115 miljoonaa hiilidioksiditonnia, joka oli jäsenmaiden hyväksyttävissä. Yleisnäkemys hyväksyttiin puheenjohtajan esittämien muutosten kanssa. MT tuki ratkaisua, mutta jätti lausuman kokouspöytäkirjaan.

b) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja raportoimiseksi sekä muista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta
= Yleisnäkemys

Ministeri Kiisler esitteli puheenjohtajan kompromissiehdotuksen neuvoston yleisnäkemykseksi ja toivoi myös tämän ehdotuksen hyväksymistä. Keskeisenä ongelmana on ollut metsälaskenta ja metsien vertailutason aikajakso. Puheenjohtajan kompromissiehdotuksessa tasapaino on nyt etsitty historialliseen ajanjaksoon perustuvasta vertailutasosta, joka varmistaa ympäristötavoitteiden saavuttamisen ja kansainvälisen uskottavuuden. Tämä historiallinen ajanjakso on kuitenkin monille maille erittäin hankala, joten ongelmien ratkaisemiseksi on luotu joustomekanismi. Jouston käyttöönoton edellytyksenä on, että EU kokonaisuudessaan saavuttaa LULUCF-sektorin tavoitteen. Jouston kokonaismäärä kymmenen vuoden jaksolla vastaa EU:n yhden vuoden metsänielua. Puheenjohtaja on erittäin luottavainen, että EU:n LULUCF-tavoite saavutetaan. Jäsenmaakohtaisia metsien vertailutasoja ei ole vielä päätetty, joten jäsenmaiden ongelmien todellista suuruutta ei vielä tiedetä. Monet maat eivät tule tätä joustoa tarvitsemaan ja käyttämättömiä oikeuksia ei jaeta uudelleen. Pienten metsämaiden erityisiä ongelmia on pyritty ratkaisemaan korkeammalla joustoprosentilla. Puheenjohtaja ei juurikaan nähnyt mahdollisuuksia suuremmille muutoksille.

Komissaari Cañete piti hyvä, että jäsenmaat haluavat löytää ratkaisun. Komission ehdotus perustuu nykyisiin laskentasääntöihin ja Eurooppa-neuvoston päätelmiin vuoden 2014 lokakuussa. Metsälaskennan tulee olla luotettavaa ja sen tulee kannustaa lisätoimiin nielujen kasvattamiseksi. Jousto tulee käyttöön vain silloin, kun koko EU täyttää tavoitteensa, joten ympäristötavoitteet saavutetaan. Komissio oli avoin rajoitetuille ja perustelluille muutoksille, joilla ratkaistaan jäsenmaiden ongelmia. Tällä sektorilla ei tulisi aliarvioida kansainvälisen esimerkin merkitystä.

Keskustelussa 25 jäsenmaata käytti puheenvuoron. Jäsenmaat kiittivät puheenjohtajan etenemistä asiassa, korostivat ympäristötavoitteiden saavuttamisen merkitystä ja toivoivat ratkaisun toimivan kansainvälisenä esimerkkiä. Olisi lisäksi tärkeää, että kaikki jäsenmaat pystyisivät tukemaan yleisnäkemystä. Pääosa jäsenmaista tuki yleisnäkemystä ja joustomekanismia ilman muutoksia.

FI muistutti metsien merkityksestä Suomelle ja samalla myös metsien merkityksestä Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden saavuttamisessa. FI tekee paljon yhteistyötä kehittyvien maiden kanssa metsäpinta-alan kasvattamiseksi. FI muistutti, että sen ehdotukset eivät vaaranna EU:n kunnianhimoista

ilmastopolitiikkaa. Jouston ehtona olevan EU:n tavoitteen saavuttaminen mahdollistaa yksittäisten jäsenmaiden ongelmien ratkaisun. FI toivoi pääsevänsä korkeimpaan joustoluokkaan yhdessä pienten metsämaiden kanssa. FI toivoi myös aikaisempia maankäytönmuutoksia mukaan joustomekanismiin, kuten tehtiin myös Kioton sopimuksen velvoitekaudella. Suomen kummatkin ongelmat tulee ratkaista, jotta Suomi voi tukea yleisnäkemystä. FI muistutti, että sen ehdotuksilla ei tavoitella joustoa taakanjakosektorille, vaan ainoastaan LULUCF-sektorin sisäistä tasapainoa. FI toivoi vielä, että Suomi voisi olla kansainvälisenä esimerkkinä kestävän metsänhoidon ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Puheenjohtaja kertoi olevansa valmiina ratkaisemaan Suomen ongelmat, jos ratkaisuille on muiden maiden tukea.

DK, SI, EL, CZ ja IE tukivat yleisesti FI ongelmien ratkaisua. DK mielestä metsälaskennan historiallinen jakso on erityisen haastava Suomelle ja tähän pitää löytää rajattu ratkaisu. AT tuki FI ongelmien ratkaisua, kuitenkin niin, ettei liitettä VII muuteta. FR ja IT ymmärsivät FI ongelmat. FR, NL, UK, LU ja IT kuitenkin katsoivat, ettei ratkaisusta tulisi tehdä kansainvälistä esimerkkiä. Erityisesti metsäkadon kompensaatiota on vaikea hyväksyä. PT ja NL eivät tukeneet metsäkadon kompensaatiota ja jouston pitäisi olla muutenkin rajoitettua. SI tuki rajattua ratkaisua FI ongelmiin. DE muistutti, että tulevaa metsäkatoa ei saa kannustaa ja nyt tulisi tehdä ero vanhan ja uuden metsäkadon välille.

Muussa keskustelussa SE mielestä yleisnäkemyksellä ei saa rajoittaa kestävää metsänhoitoa. SE mielestä tekstin rakenne on nyt kuitenkin tasapainoinen. SE ja PL painottivat jäsenmaan päätäntävaltaa metsien osalta. DK tuki tiukkoja laskentasääntöjä, mutta samalla tulee ottaa huomioon metsämaiden huolet, jotta päästään luotettavaan metsälaskentaan ja ratkaisulla olisi mahdollisimman laaja tuki. AT ja HU painottivat kestävää metsähoitoa vertailutason asettamisen perusteena. FR toivoi mahdollisimman yksinkertaisia laskentasääntöjä. SI tukee kestävää metsätaloutta ja muistutti, että referenssijakso on sille erittäin ongelmallinen. SI tuki komission lausumaa intensiteetin osalta, koska sillä on erityisiä ongelmia vertailuvuosien alhaisen intensiteetin johdosta. Myös BE tuki komission lausumaa ikäluokkarakenteen muutoksista. DE, NL, UK ja LU toivoivat metsäjouston kokonaismäärää pienentämistä. NL katsoi, että ehdotuksesta puuttuvat kannusteet metsänielun kasvattamiseen. DE muistutti, että nielujen pienentyminen on sama kuin päästöjen lisääminen.

AT voi hyväksyä metsien vertailutason aikajakson ja 3,5 % kattoluvun. SK, LV eivät tukeneet 3,5 % kattolukua metsämaan laskennassa. Kattoluku ei saisi koskea puutuotteita. SK tuki erillistä puutuotelaskentaa. LU vastusti erillistä puutuotteiden laskentaa. LT toivoi pidempää ajanjaksoa metsien vertailutasossa. Hiilidioksidia sitovaa metsää ei voi pitää päästölähteenä. Myöskään vanhoja metsiä, joita säilytetään luonnonarvojen takia, ei tulisi pitää päästölähteenä. Myös RO painotti luonnonarvojen säilyttämisen tärkeyttä. HU mielestä olisi parasta hyödyntää metsien hakkuutrendejä vertailutason asettamisessa. HR kiitti tekstimuutoksista siltä osin, kun sen sotatilasta johtuneet vaikeudet on otettu huomioon. HR toivoi kuitenkin jouston kasvattamista, jotta se voi hyväksyä yleisnäkemystekstin. HR tavoitteena on nostaa hakkuutasoja kestävästi noin 50 % 2020-luvulla. BE totesi, että HR ongelmat tulisi ratkaista metsien vertailutason muutosten kautta. FR ja BE eivät tukeneet metsänhoidon nielun mukaan ottamista taakanjaon LULUCF-joustoon. EL, PT, UK, BE toivoivat läpinäkyvää

laskentaa, joka olisi kansainvälisten sääntöjen mukaisia. PT toivoi kunnianhimon kasvattamista maankäyttösektorilla vuoteen 2030 mennessä.

LV muistutti, että täytäntöönpano tulee olemaan sille erittäin työlästä. PL muistutti ehdotuksen kansainvälisistä vaikutuksista, koska maankäyttösektorin vaikutukset ilmastolle ovat suuret. PL piti ratkaisua monimutkaisena, tieteeseen perustumattomana ja hallinnollisesti raskaana. PL mielestä jouston jaottelu on epätasapainoinen ja ehdotti 12 % joustoa kaikille jäsenmaille. HU ja RO tukivat PL näkemyksiä. PL ja LT eivät tukeneet EU-tavoitteen saavuttamista jouston käytön ehtona. PL ei siis voi tukea nykyistä yleisnäkemystekstiä. IE muistutti maataloussektorin vaikeuksista vähentää päästöjä. LU piti hyvänä, että kosteikkolaskenta on vapaaehdoista. HU mielestä maatalousmaan vertailuvuodet eivät ole perusteltavissa ja sama koskee metsien vertailuvuosia.

Komissaari nosti keskustelusta esiin kolme asiaa. Jouston kokonaismäärän osalta on huolena, että määrän kasvaessa ympäristötavoitteet vaarantuvat. Metsien vertailutasoja ei tiedetä vielä, jolloin jousto toimisi turvaverkkona tästä johtuvaa epävarmuutta vastaan. Jousto ei ole tuota ylimääräisiä nieluyksiköitä ja pienet muutokset joustoon olisivat mahdollisia. Komissio varmistaa, ettei jousto johda kaksoislaskentaan. HR on ollut erityisessä tilanteessa vertailuvuosina. SI on pyytänyt lausumaa ikäluokkarakenteen vaikutuksista vertailutasoon ja komissio jättää tästä lausuman. FI metsäkatojousto olisi kokoluokaltaan 10 miljoonaa hiilidioksiditonnia kymmenen vuoden aikana ja olisi samaa suuruusluokkaa kuin vuonna 2013 sovittiin samasta asiasta. Tätä joustoa koskisivat samat säännöt kuin metsämaan joustoa, joten ympäristötavoitteet eivät vaarannu. Lisäksi ehdotus koskisi ainoastaan velvoitekautta edeltävää metsäkatoa.

Puheenjohtaja totesi keskustelun pohjalta, että yleisnäkemykselle on laaja tuki. Samalla monella maalla on vielä ongelmia, jotka pyritään ratkaisemaan. Tauon jälkeen puheenjohtaja ehdotti rajattua ratkaisua, jossa metsäisimpien maiden olisi mahdollista kompensoida aikaisemmasta metsäkadosta aiheutuvia päätöstä. Komissio tuki ratkaisua ja katsoi, ettei se vaarantaisi ympäristötavoitteita. Puheenjohtaja jakoi neuvostolle kuitenkin ehdotuksen, jossa 10 miljoonan hiilidioksiditonnin kompensaatio olisi mahdollista ainoastaan Suomelle, ilman suoraa viittausta metsäkatoon.

Keskustelussa FI arvosti työtä ratkaisun etsimiseksi, mutta ratkaisu ei tuo vielä riittäviä mahdollisuuksia kestävälle biotaloudelle. FI ehdotti, että jouston kokonaismäärä nostettaisiin 400 miljoonaan hiilidioksiditonniin ja lisäys jaettaisiin HR ja FI välillä. PL piti omaa tilannettaan samankaltaisena kuin Suomella, koska kestävää metsätaloutta tulee tukea korkeammilla hakkuilla tulevaisuudessa. PL oli pettynyt komission lausumaan metsien vertailutasoista. HR ei voi tukea yleisnäkemystä ja toivoi 6,5 miljoonan hiilidioksiditonnin lisäjoustoa. Puheenjohtaja muistutti, että HR tilanne on otettu huomioon johtolauseessa ja liitteessä IV. FR muistutti, että johtolauseessa ei voi viitata metsäkatoon. NL, BE, LU ja DE vastustivat jouston kokonaismäärän nostoa. DE toivoi kuitenkin kompromissin löytymistä.

Puheenjohtaja totesi, että johtolauseesta poistetaan kaikki viittaukset maankäytön muutoksiin. PL muistutti, että tämä oli huono päivä metsille, eikä tukenut tapaa, jolla neuvotteluja viedään eteenpäin. PL on valmis ottamaan metsät mukaan ilmastopolitiikkaan, mutta ratkaisu ei saa rajoittaa hakkuumääriä.

FI hyväksyi muutokset johtolauseeseen ja ehdotti vielä, että jouston kokonaismääräksi hyväksyttäisiin FI osalta 16 miljoonaa hiilidioksiditonnia. HR esitti jouston kasvattamista omalta osaltaan kolmella miljoonalla hiilidioksiditonnilla. FR tuki tekstimuutoksia, mutta olisi parempi, että johtolause poistetaan kokonaan. FR olisi tarvittaessa joustava jouston määrän osalta.

Puheenjohtaja totesi tästä huolimatta, että se on ottanut huomioon jäsenmaiden kannat ja tasapaino on löydetty. Yleisnäkemys hyväksyttiin puheenjohtajan lisäyksien ja komission lausuman kanssa. Kolmikantaneuvottelut parlamentin kanssa alkavat torstaina 19.10. PL ja HR eivät tukeneet yleisnäkemystä ja ilmoittivat jättävänsä lausumat. FI totesi pidättyvänsä äänestämästä ja jättää lausuman.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Ehdotus neuvoston päätelmiksi Euroopan unionin prioriteeteista Yhdistyneiden kansakuntien ympäristökokouksen kolmatta istuntoa varten (UNEA-3) (Nairobi, 4.–6. joulukuuta 2017)
= Hyväksyminen

Neuvosto hyväksyi päätelmät, jotka muodostavat EU:n kannat ja pääviestit YK:n ympäristökokouksen kolmanteen istuntoon (UNEA-3). Puheenjohtaja korosti, että UNEA-3 on tärkeä kokous ympäristön pilaantumisen torjunnassa ja toivoi laajaa ministeritason osanottoa Nairobissa järjestettävään kokoukseen.

Komissaari Vella korosti puheenvuorossaan, että UNEA-3 tarjoaa mahdollisuuden tuoda näkyvyyttä niille toimille, joita tehdään maailmanlaajuisesti ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toimijoiden vapaaehtoisilla sitoumuksilla on myös merkittävä rooli pilaantumisen ehkäisemisessä. Komissio on identifioinut useita omia toimenpiteitä, jotka voivat tavalla tai toisella vähentää ympäristön pilaantumista ja komission on tarkoitus ilmoittaa niistä UNEA-3 kokouksessa.

4. Ehdotus neuvoston päätelmiksi Pariisin sopimuksesta ja Bonnissa (6.–17. marraskuuta 2017) pidettävien UNFCCC:n kokousten valmistelusta
= Hyväksyminen

Neuvosto hyväksyi päätelmät, jotka muodostavat EU:n neuvottelumandaatin Bonnin ilmastokokoukseen. Puheenjohtaja korosti, että Bonnin ilmastokokous on mahdollisuus korostaa maailmanlaajuisen, monenvälisen yhteistyön merkitystä.

Keskustelussa korostettiin, että neuvoston päätelmillä vahvistetaan EU:n nykyistä johtoroolia ilmastoneuvotteluissa ja -toimissa (DE, FR, SE). Lisäksi puheenvuoroissa toivottiin, että Bonnissa voitaisiin edistyä neuvotteluissa Pariisin sopimuksen säännöstöstä, jotta siitä voitaisiin sopia vuoden 2018 osapuolikokouksessa (CION, DE, GR, FR, PL). Lisäksi toivottiin, että Bonnissa edistyttäisiin vuoden 2018 dialogin osalta ja alleviivattiin NDC:iden toimeenpanon merkitystä (DE, FR, SE). DE totesi, että se on työskennellyt tiiviisti ilmastokokouksen puheenjohtajana toimivan Fidzin kanssa ja että lukuisia ei-valtiolisia toimijoita on osallistumassa kokoukseen, mikä osaltaan lähettää viestin siitä laajasta tuesta mikä ilmastotoimilla on.

Lisäksi keskustelussa otettiin esille tarve siirtyä vähähiilitalouteen (GR, RO, FR), peräänkuulutettiin toimia erityisen haavoittuvilla sektoreilla kuten maatalous ja maahanmuutto (GR) sekä toivottiin Dohan muutoksen pikaista hyväksymistä (BE, SE). SE totesi, että EU:n täytyy valmistautua korottamaan sen omaa NDC:tä ennen vuotta 2020 ja joka tapauksessa ennen ensimmäistä maailmanlaajuista tilannekatsausta.

Muut asiat

5. a) Yhteenvedot äskettäisistä kansainvälisistä kokouksista
i) Århusin yleissopimuksen osapuolten kuudes istunto (MOP 6);
ii) Yhteinen korkean tason osuus Århusin yleissopimuksen ja sen PRTR-rekistereitä koskevan pöytäkirjan osapuolten kokouksissa;
iii) Epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevista rekistereistä tehdyn pöytäkirjan osapuolten kokouksen kolmas istunto (MOPP); Budva, Montenegro, 11.–15.9.2017
= Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia

Puheenjohtaja ja komissio esittelivät kokouksen lopputulokset todeten, että päätös siitä, noudattaako EU:n toiminta Århusin sopimuksen vaatimuksia siirrettiin seuraavaan osapuolikokoukseen. Komissio alleviivasi, että Budvan julistus antoi vahvan viestin siitä, että Århusin yleissopimuksella on merkittävä rooli Agenda 2030:n ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa.

iv) Elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen osapuolten konferenssin ensimmäinen kokous (COP 1); Geneve, 24.–29.9.2017
= Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia

Puheenjohtaja ja komissio kertoivat kokouksen tuloksista todeten, että Minamatan yleissopimuksen ensimmäinen osapuolikokous oli menestys.

v) Aavikoitumisen estämistä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen osapuolten konferenssin 13. kokous (UNCCD COP 13); Ordos, Kiina, 6.–16.9.2017
= Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia

Puheenjohtaja kertoi kokouksessa hyväksytystä ministerijulkilausumasta. Komissio korosti, että kokouksessa oli käsitelty monia asioita, joilla on yhteys kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen.

b) Kemiallisten aineiden avoimempi, tehokkaampi ja turvallisempi arviointi
= Ranskan, Italian ja Luxemburgin valtuuskuntien tiedotusasia

Ranska, Italia ja Luxemburg korostivat, että kemikaalien avoin, tehokas ja turvallinen arviointi on tärkeää EU:n kansalaisille. Maat peräänkuuluttivat joulukuussa 2016 hyväksytyille neuvoston päätelmille konkreettisia jatkotoimia sekä EU:n erillisvirastoja tuottamaan puolueetonta tutkimustietoa kemikaaleista.

c) Kiinan ja Euroopan vesifoorumin (CEWP) korkean tason konferenssi; Turku, Suomi, 21.–22.9.2017
= Komission tiedotusasia

Komissio kiitti Suomea menestyksekkään EU-Kiina korkean tason vesifoorumikonferenssin isännöimisestä ja kertoi kokouksessa allekirjoitetusta yhteisymmärrysasiakirjasta. Komission mukaan konferenssi myös osoitti, että vesisektorin toimissa on monia kaupallistamismahdollisuuksia. Suomen puheenvuorossa kiitettiin kokoukseen osallistuneita ja yhteisymmärrysasiakirjan allekirjoittaneita maita sekä kerrottiin kokouksen ja kokousdeklaraation merkityksestä.

d) Vuoteen 2030 ulottuvien yhdennettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien ja pitkän aikavälin päästövähennysstrategioiden välisen moitteettoman koordinoinnin ja johdonmukaisuuden sekä vähimmäislaatua, vertailukelpoisuutta ja avoimuutta koskevien vaatimusten merkitys Pariisin sopimuksen täytäntöönpanon kannalta
= Luxemburgin valtuuskunnan tiedotusasia

Luxemburg korosti, että hallintomallin pohjalta laadittavien jäsenmaiden kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien sekä pitkän aikavälin päästövähennysstrategioiden tulisi olla keskenään yhteensopivia. Hallintomallissa tulisi olla erillinen liite, joka sisältäisi yksityiskohtaiset ohjeet pitkän aikavälin strategioille. SE, AT ja BE tukivat Luxemburgin ehdotuksia. Komissio totesi, että jäsenmaiden tulisi laatia ajoissa kansalliset integroidut energia- ja ilmastosuunnitelmat, jotta ne voitaisiin huomioida YK:n ilmastokokouksen dialogissa vuonna 2018.

e) Kansainvälisen seminaarin "Science for Peace the World Over" 50. istunto (Erice, Italia, 18.–24. elokuuta 2017)
= Puolan valtuuskunnan tiedotusasia

Puola kertoi kokouksen lopputuloksista, jotka on myös julkaistu kirjassa, joka on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä.

f) Montrealin pöytäkirjaa koskevan Kigalin muutoksen ratifiointi
= Yhdistyneen kuningaskunnan valtuuskunnan tiedoksianto, Luxemburgin valtuuskunnan tukemana

UK korosti Kigalin muutoksen merkitystä ilmastopolitiikan eteenpäinviemisessä ja toivoi, että mahdollisimman moni maat ratifioisi Kigalin muutoksen ennen Montrealin sopimuksen osapuolikokousta. Komissio ja pj totesivat, että tarkoitus on, että EU:n jäsenmaat tallettaisivat ratifiointiasiakirjansa yhtä aikaa.

Suomen edustajat

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	Coreper I, ilmasto- ja energiapaketti, kansainväliset sopimukset, metsät, UNEP, ympäristö, kemikaalit
Hoitaa	**MMM, STM, TEM, UM, VNK, YM**
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MAVI, OKM, OM, PLM, SM, TULLI, VM